

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.

Hat óra . . . 5 kor. — fill.

Három óra . . . 2 kor. 50 fill.

Előfizetési pénzek postautalványt küldhetők.

Egyes számok 20 filléért kaphatók

a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos pesti-sor egyszeri közlésért 14 fill.
Kétszeriért 12 fill., többszörűre 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 kor. 60 fill., azontúl minden szó 2 fillérrével számítottatik.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk 7-vezetékben levő hirdető-írók, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

← vasárnap reggel. →

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

3263/1907 szám.

Hirdetmény

A Léva város területén lakó esküdtzéki szolgálatra képesített férfiak alaprajstromának összeállítására megalkotott bizottság nevében közhírré teszem, hogy Léva város területén lakó esküdtzéki szolgálatra képesített férfiaknak — a 1908 évre érvényes birandó — alaprajstroma összeállítva lévén, azt a városház 5 sz. helyiségében közszemlére tettem és a folyó 1907 évi június hó 1-ső napjától kezdve 15 napon át délelőtti 9 11 óra közben bárki megtekintheti.

Az alaprajstromba fölvetett egyének kihagyása, vagy a kihagyottak fölvétele végett ugyanazon idő alatt bárki föl szólhat s azt előttem szóval előterjeszheti avagy nálam írásban benyújthatja.

A tetszőlamlások a Kiadó hivatalban 1907 évi június hó 16-tól-23-ig délelőtti 9 11 óra közben közszemlére lesznek kitéve, mely idő alatt azokra bárki szóval vagy írásban észrevételeket tehet.

Léva 1907 évi május hó 31-én.

Bódogh Lajos

polgármester.

mint az összeíró biz. elnöke.

II.

1441/1907 szám.

Pályázat

ipari munkás jutalmakra.

A kereskedelemügyi m. kir. Minister úrnak 82,000/1906 számú rendelete alapján a folyó évben kiosztás alá kerülő 7, egyenként 100-100 koronás állami ipari munkás-jutalomra és elismerő oklevélre ezennel pályázatot hirdetünk.

A jutalomra való igény előfeltételei:

1.) Magyar állampolgárság.

2.) Tényleges ipari munkába való állandó alkalmaztatás.

(Művezetők, munkavezetők, pallérok, előmunkások, csak kivétel, méltánylátást érdemlő esetekben vétetnek figyelembe, kapus, kocsi, szolga stb. a jutalomra igényt nem tarthat.)

3.) Legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében.

4.) A rendes munkabér évi 2000 koronát meg nem haladhat.

A felsorolt feltételeket igazoló okmányokkal (munkakönyvvel) felszerelt beje-

lentések, melyeknek a munkás családi és vagyoni viszonyait is fel kell tüntetniük, folyó évi június hó 10-ig, a kisiparosok részéről az ipartestület, hol ilyen nincs, az iparhatóság útján, a gyárak részéről közvetlenül a kamarához beértesztendők.

Később érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek.

Bászterczebányán, 1907 évi május 17-én.

A kereskedelmi és iparkamara:

Flittner s. k.

elnök.

Dr. Holessch s. k.

titkár.

III.

3290/1907 szám.

Meghívó!

Léva r. t. város képviselőtestülete 1907 évi június hó 4-én kedden d. u. 4 órakor, a városi székház nagytermében (1-ső emelet 1 sz.) rendkívüli közgyűlést tart, melyre a képviselőtestület összes tagjait tisztelettel meghívom.

Léva 1907 május hó 31-én.

Bódogh Lajos

polgármester.

Jár-e az áthelyezés teherrel?

Barsvármegye székhelyének Lévára helyezése ellen a kisebbség, a mint azt a multban, ugy most is azt az érveit hangoztatja, mint a melyik szerinte legtöbbet nyom a latban, és ez az, hogy szerinte a székhely áthelyezése annyi terhet ró a vármegyére, hogy aránytalanul meg kellene terhelni a vármegye közönségét. Ez az érvelése a kisebbségnek minden esetre olyan, hogy nem hagyhatjuk azt szó nélkül, nehogy a qui tacet, consentire videtur latin közmondás által oly szépen kifejezett hibába essünk.

Először is tekintetbe kell vennünk, hogy Léva nem Aranyosmarót. Valahányszor olyan áldozatokról van szó, melyek Barsvármegye érdekkörének kiterjesztésére, jövődjé fejlődésére voltak nagy hatással s ugy szólván azoktól függött a vármegyének a belátható időkből áttekinthető sorsa, Léva városa erkölcsi súlyán kívül a mérlegbe ve-

tette anyagi erejét is és oly áldozatokat hozott a közjó, a kulturalis, a közigazgatási és közzgazdasági célok érdekében, melyekről kell, hogy tisztelettel emlékezzen meg mindenkor az elfogulatlan bíráló. Léva város közönsége építette Léván a megyei kórházat; létesítette az árvaházat és nagyon szerény idegen támogatás mellett tart és nevel ma is 40 árvát, jó részt bars megyei illetőségűeket.

Hát ezuttal is egész nyugodtan kijelenthetjük, hogy ezen minden esetre nem fog hajótörést szenvedni a vármegyei székhely áthelyezésének kérdése és a vármegye közönségére számba vehető anyagi áldozatokkal nem fog járni. Léva város közönsége tudni fogja kötelességét és a lévai uradalom tulajdonosaival karöltve oly otthont fog díjtalanul felajánlani a vármegyének, a milyen Aranyosmaróton, ha ezer évig még ott szinylődne a vármegye székhelye, soha létesíthető nem volna.

A lévai várkastélyt, a hozzátartozó nagy udvarterülettel a város közönsége egyetértve a lévai uradalom áldozatkész tulajdonosaival ingyen, ellenérték nélkül a vármegye rendelkezésére bocsátja. Ez az épület volt egyébként is székhelye a vármegyének. Barsvármegyének ez a vára volt predestinálva még Róbert Károly előtt a vármegye vezetésére. És bár a viszonyok változtak, bár az erődtvényekre ma már szükség nincs, de ez a hely ma is legkönnyebben hozzá férhető góczpontja a vármegyének. Ez a várkastély, melynek birtokába jut a vármegye minden áldozat nélkül, csekély átalakítással teljesen alkalmas a megyei közigazgatás befogadására. És ha az átalakítás és hozzáépítésre 100—150.000 koronát szánunk, oly épület áll rendelkezésére a vármegyének, Dobó István várának tövében, a melyet az országban csak keveset lehet találni. S ha ezt össze-

hasonlítjuk azokkal a pinczeszerű lebu-jokkal, hol most vármegyei tisztviselőink egészségük rovására sanyarognak, lehetetlen, hogy az összehasonlítás ki nem tüntetné azokat az előnyöket, melyek az áthelyezésből a tisztviselőkre és az egész vármegyére háromolnának.

De az a költség, a mely a kibővítéssel és átalakítással járna, könnyen amortizálható lenne az aranyosmaróti megyeház jövedelméből, melyben esetleg egy zászlóalj katonaság volna elhelyezhető, melyért a katonai kincstár oly bérjövédelmet fizetne, hogy ez elég alap lenne az amortizáció költsön törlesztésére.

A mint látjuk tehát az anyagi kérdés okozhat legkevesebb gondot a vármegye közönségének, mert rája belőle semmiféle számbavehető teher nem hárul.

Bár miként hangoztatják is ellenfeink, legyenek nyugodtak, mert ismétljük, ezen nem fog hajótörést szenvedni az áthelyezés kérdése.

Ne hagyja tehát senki félre vezetni magát az anyagi terhekkel való fenyegetéssel. Ellenfeleinknek ez az érve ma már kisebb a semminél, mert azt már tudja mindenki, hogy a mely pillanatban az áthelyezés kimondatik, a vármegye rendelkezésére áll olyan helyiség, olyan terület, a hol a vármegye összes hivatalai elhelyezhetők lesznek a nélkül, hogy a vármegye közönségének nagyobb gondot okozna.

Semmiféle újabb teherviselésről szó sem lehet. Mert mi bennünk is van annyi előrelátás, hogy a vármegye közönségét a teljes, tiszta valóságnak előadása által iparkodunk megnyerni. Az áthelyezés kérdése oly reális alapon nyugszik, arra oly biztosan építhetünk, hogy ahhoz semmi más nem hiányzik, mint a vármegye dekretuma.

S hisszük, hogy erre sem fogunk várni sokáig!

TÁRCZA.

A csődökről.

Tillier Claude XXV. pamfletje.

Fordította: dr. Karafiáth Máriusz.

(Folytatás.)

Nem kicsinyitem a nagy Napoleont, de a büntetést, melylyel a lopást sújtja, erkölcsileg nem helyeselhetem. A lopást önkényesen osztályozta, de még alosztályokat is, vagyis egész sorozat kategóriát állapított meg: van egyszerű lopás házi tolvaj által, lakott házban, belopódzással, álkulcs segítségével elkövetett és betöréses lopás, külön éjjeli és külön nappali lopás; nemsokára lesz még holdvilág melletti lopásunk is. Mind e kategóriára több-kevésbé súlyos büntetés lett kiszabva; így megtörténhetik, hogy valami semminek ellopására igen súlyos büntetést mérnek a körülmények szerint, melyek között azt elkövették, míg más, jelentékeny lopás, például valamely letét elikkasztása az igazságszolgáltatás beavatkozása alól kisiklik! Így ugyanazon eszeke-detért hét-nyolcz különféle módon ítélik el az embert és hét-nyolcz különféle büntetést szabhatnak reá. Tegyük fel, hogy a lopás tárgya egy rózsacsokor. Ha a kertajtót a kapukulccsommal nyitottam ki, mely itt álkulcs gyanánt szerepel, súlyosabb büntetésben részesülök mintha az ajtót a saját kulcsával nyitottam volna ki és még súlyosabban, ha a lakatot feltöröm. A szegélyköre felhágyva egy ugrással átvetettem magamat a kert alacsony kerítésfalán és bűnöm any-

nyival súlyosabb lett; de ha a felsorolt esetek valamelyike éjjel történik, akkor az majdnem megbocsájtathatlan. Nem tudom már most miképen osztályozná a bíró e lopást, ha például napfogyatkozás idején vittem volna el a csokrot, vagy még inkább, ha — amint a jó La Fontaine mondja — azon kétes órában, mely már nem nappal és még nem éjjel? És, jegyezzétek meg jól, ha ezt a baljóslatu csokrot egy fiatal lányka kebléről, erdő közepében vettem volna el, a fejemet kockáztattam volna. Mindenesetre e különféle kategóriáknak köszönhetném, ha egy értéktelen rózsacsokor miatt igen súlyos büntetést kellene elszenvednem. Ez nevetséges állítás! mondjátok ti. — Hát akartok-e még más példát? Ime láttam két rézművest, kikre rásült, hogy befocnsoroztak egy rézgarast és kétfrankos helyett adták ki, a miért ezeket öt esztendőre börtönbe vetették; ezzel szemben láttam egy csődöst, kinek pénzszerkevényében öt-hatszáz ezer frank hiányt állapítottak meg, melyről az nem tudott beszámolni és ez néhány havi fogházra lett elítélve! Hát mit szólnok most a ti fő és alosztályozásokhoz?

Végül elég jól láthatni, hogy mely célból készültek ezek a betöréses, bemászós, álkulcsos stb. tolvaj kategóriák. Félelmetes, nyakig felfegyverkezett őrség ez, melylyel a gazdagok vagyonát körülállatták; azon kis lopásokból, melyek csak a szegénynek valók és kézzel foghatók, megbocsájtathatlan bünt csináltak. Mi a gabnakalász? napsugár és esőcsep. Attól tartva, hogy a szegény a nyomor által tévutra vezetve még azt kép-

zelhetné, hogy az Isten az esőt és napsugarat nem csak többi embertársai, de ő miatta is adta, szörnyű fenyegetéseket hangoztatnak előtte; láncokkal bélyűkkel felszerelt csendőröket vonultatnak el előtte: beleit az éhség marja, gyermekei kenyérért rimázkodnak, felesége zokog. Nehány lépésnyire tőle, ott a sikon, egy gabna kéve, de ha oda megy és koldustársnyáját megtölti vele, több évi tömlőbe vethetnék; családja meg volna fosztva fentartójától, gyermekeinek nem volna többé apjuk. Jobb lesz tehát várnia; lehet, hogy Istennek eszébe jut majd, hogy megfélekedzett az ő mindennapi járandóságáról és majd egy pár jótékony kézből juttatja azt neki.

Szegény nép! milyen szépen csináltad meg azt a forradalmat! téged nem kárhoztattak a La Fontaine szamaraként arra, hogy mindenkorra görnyedj a bot alatt, mert a réten jóllaktál; neked csak egy koronát nyomtak a fejedre.

Gazdagok! ezek a kategóriák kitünő sövények, melyekkel az örökségeket körül-vették; de ha az a kis tolvajokkal szemben tüskés, mennél inkább kell ilyennek lennie a nagyokkal szemben. Azok a magasabb rangú lopások, azok a bizalommal való istentelen visszaélések, szerfeletti becsapások, azok az óriási csődök, melyek a kereskedelmi világ felszínét mint a vihar felszavarják, miért részesülnek abban a kiváltságban, hogy ellenük csak hatástalan rendszabályokat alkalmaznak? Mintha a törvény félt volna velük szembe szállni, mintha keze remegett volna, a mikor meg akarta őket fenytetni.

A gazdagok mindég fognak e quasi büntetlenség kiváltságában részesülni és azt, ami nekik alkalmatlan elnyomni. Ők behatóan semmivel sem foglalkoznak, hacsak haszontalan reformokkal nem 's nem tudnak egyebet, mint a régi helyébe hasonértelmű új szót tenni; szemüket mindig csak a rögn járattják, melyet taposnak, a magasba pedig sohasem tekintenek. Ha valami visszaélésből hasznot húzhatnak, ha számukra arany szivárgó abból, akkor az már szentesítve van: ahhoz hozzányulni annyit jelent, mint megbolygatni az alkotmány alapköveit. A gazdag által gyakorolt uralom és a szegény által elszenvedett elnyomatás tehát mindenkor ugyan az lesz.

Az a szokás, hogy a bűncselekményt mellékes körülmények szerint bírálják meg, sérti a józan ésszt és igazságérzetet. Ugyan kivel kellene külön elhitetni hogy az, ki nappal egy kincsekkel telt házat kirabol, bűnösebb mint az, ki a homályi segítségével egy pár csomó szénát vitt el a boglyáról? Ellenkezőleg, a lopás osztályozása oly egyszerű valami, hogy azt hiszem mindenki csodálkozni fog rajta. Miért nem osztályozák a lopott tárgy értéke szerint? A jog és erkölcs axiómája az, hogy a büntetés arányos legyen a bűncselekménnyel. A mennyit tehát a társadalom azon jövedelméből elloptál, mely testvére'd pénzéből létesült, annyi engesztelő kárpótlással tartozol neki: Isten se hirdetne ki más ítéletet, ha ő volna a bíród. De, mondjátok ti, hiszen ez majdnem olyan, mint a megtorlás törvénye, mely egyike volt a középkor babonás szokásainak.

Ifj. Madarász József orsz. képviselőnk beszéde.

Elmondotta a képviselőház 1907. évi május hó 13-án tartott ülésén.

Tisztelt Képviselőház!

A mezőgazdasági munkásházak építésének állami támogatása a jelen törvényjavaslat méreteinek csekély volta mellett az első pillanatban talán kicsiny jelentőségűnek tűnik fel, de ha tekintetbe vesszük azon körülményeket, melyek szerint a lakáshiány, részint a lakások tulszofaltsága folytán ezen kérdéssel szoros kapcsolatban állanak a melyek tulajdonképeni okai a tüdővésznek, a fertőző betegségeknek, a gyermekhalandóságnak, (Igaz! Ugy van!) a családi kötelek meglazulásának, az erkölcsatlenségeknek, (Igaz! Ugy van!) a nyomornak és a bűnnek, (Ugy van!) legfőbb táperőjét képezik a nemzeti létünknek leginkább veszélyeztető két irányának, a mezőgazdasági sztrájkoknak és a kivándorlásra való izgatásnak: nyilvánvaló lesz mindenki előtt, hogy ezen törvényjavaslat milyen fontossága, milyen erős szociális érdekekkel van megalkotva és a képviselőháznak mily fontos kötelessége ezt elfogadni. (Helyeslés.)

A mezőgazdasági sztrájk hazánkban eddigéig nem öltött olyan mértéket, hogy imminens veszélyről lehetne szó, de az üzők el van dova és vigyáznunk kell, hogy lángra ne lobbanjon, annál inkább, mert látjuk a törvénytelen kormány dicstelen szerepléséből, hogy könnyen megeshetik, kivált ha a hatalom tényleges birtalói lelkiismeretlenül közönséges izgatókká válnak, hogy a magyar mezőgazdaságot a megsemmisülés felé hajtsák és ezáltal állami létünk legfőbb alapját megtámadják. (Igaz! Ugy van!)

A második veszély a kivándorlás, sajnos, ez idő szerint is fennáll. Nap-nap mellett özönével hagyja el magyar munkásképző a hazát és csodálatos, hogy mi összetett kézzel nézzük ezt, mert a kivándorlási törvény mintegy szabadalmat adott arra, hogy a nemzet testébe vájt sebet napról-napra nagyobbra hasítsák, (Igaz! Ugy van! a szél-szobaloldalon.) s mi összetett kézzel nézzük, mint csörgedezve az életerő, mint ömlik a vér és lelkesedezve tapsolunk, ha ezen sebhelyeket néhol betapasztják fényes tapaszokkal ragaszokkal és a közvéleményt elámitják csillogó aranyval.

A kivándorlás ellensúlyozására ezen törvényjavaslat nem nyújthat elég módot, úgy hogy a törvényhozásnak kötelessége lesz ez irányban egy gyökeres, hathatós akció megindítani.

A magyar nép hajdanság harcra edzett, életerős, szilaj, csatázó nép volt, a mely legtöbb idejét a szabad levegőn, a szabad-

ban töltötte, hogy lakása milyen, azzal mit sem törődött a jóformán csakis nyugovóra tért be sátrába. Őseinknek ezt a szokását örökölte a mi mezőgazdasági népünk, örökölték a mi mezőgazdasági munkásaink. Tudjuk, hogy ők is egész nap a szabadban foglalkoznak s örül apraja-nagyja, ha künn hálhat a réten, a mezőn s ha otthon kell lennie, akkor is inkább az udvarban hál, s csakis midőn késő ősszel az esős idő bekövetkezik és télen a hosszú sord éjjelnek, akkor vonul be viaskózába s akkor is minél többen vonulnak be minél kisebb, minél szűkebb helyre. Változnak az idők, változnak a viszonyok; a nép hitét, erkölcsét megrontja az alkohol, megrontja az izgatás elannyira, hogy teste a betegségek iránt fogékonyabb lesz, igényei aránytalanul nőnek, úgy hogy nem képes magának és családjának azt a biztos megélhetést nyújtani... (Folytonos zaj.)

Elnök (csenget): Csendet kérek! Meltóztatassanak helyeiket elfoglalni.

Ifj. Madarász József előadja: ... a mely alapja a boldogságnak és a mely nélkül nem képzelhető más, mint csakis — tengődés és nyomor. Egy része a népnek megújja a szorgalmas munkát, felül az izgatónak, türelmetlenkedik, nagyobb bért, jobb módot követel, sztrájkol s inkább tönkre megy, semhogy látszólag is legyőzöttnek higgye magát. Más része hallgat a csábításra, kivándorol, szebb reményekkel egy jobb hazát meg felkeresni, itt hagyja családját, barátait, szülőföldjét. A tulnyomó rész azonban, t. képviselőház, itt marad, szorgalmasan dolgozik, tür és vár, reménykedik.

Ennek a józan, becsületes magyar népnek felségelyezését czélozza ezen törvényjavaslat, azt czélozza, hogy ezeknek nyujtson otthont, nyujtsunk egy oly erőt, a melylyel képesek lesznek maguknak saját erejükkel is kevés állami hozzájárulással házat építeni s ezzel családi otthonukat megalapítani. (Helyeslés.)

Azonban szem előtt kell tartanunk ebben a tekintetben azt, hogy az a munkás, a ki házat épít, maga is befolyjon annak a háznak tényleges felépítésébe, családi otthonának megalakításába, mert egész más szemmel fogja nézni azt a házat, azt a családi otthont, a mely az ő verejtékével épült fel és utódait a hazaszeretetre inkább tudja buzdítani és az állam iránti tiszteletra, a mely módot nyujtott nekik otthonuk megalapítására.

T. képviselőház! Mielőtt áttérnénk a javaslat alapelveinek ismertetésére, engedjék meg, hogy rámutassak arra, hogy a külföldi államokban a társadalom miként vette kezébe a munkáslakások kérdésének ügyét és rámutassak arra a nagy kontrasztra, a mely a külföld és a mi hazánk között e tekintetben fennáll. (Halljuk! Halljuk!) A külföldi társadalom már rég átlátta az egészséges munkáslakások építésének szükségességét, s részben nagy, bőkezű alapítványokkal, részben pedig haszon nélkül dolgozó részvénytársaságoknak és szövetkezeteknek alapításával előmozdította ezt a czélt. Így pl. Angliában már 1862-ben Peabody 3 millió koronás alapítványt tett erre a célra, a melyet később 10 millióra emelt. A Guiness-tröszt Londonban 7, Dublinban 14, millió koronát áldozott erre a célra. Tudjuk, hogy Carnegie a legközelebbi multban skót szülőföldje részére 12 milliót ajánlott fel munkásházak építésére.

Franciaországban ezeltől pár évvel a Rothschildok 10 millió koronát áldoztak munkáslakásokra, Németországban már 1887-ben egy Aders nevű jótékony ember 1,200,000 koronát adott, Ausztriában pedig a király ötvenéves uralkodói jubileuma alkalmából az osztrák takarékpénztárak 500,000 koronát, Bécs városa fejlesztési alapjából 500,000 koronát áldozott, és most már ezen alap felnövekedett részben egyesek, részben különféle pénzüzetek és egyéb vállalatok áldozatkészségéből 2,365,000 koronára. Most a mult hetekben Csehországban a cseh takarékpénztár 1,200,000 koronát adott munkáslakások építésére. Nálunk hiába várjuk, hogy ez irányban adakozás történjék, hogy valaki, akár magános, akár részvénytársaság, a magabekerűségét ilyen eklatás módon nyilvánítsa.

A külföldön ezek az alapítványok nagyon szépen virágnak, de ezeknek szemben megállják a versenyt a munkáslakóházak céljaira alakult részvénytársaságok és szövetkezetek is, a melyek az illető államok erre vonatkozó törvényei alapján alakultak meg.

Igy Angliában már 1836. évben hoztak erre vonatkozólag törvényt, Franciaországban 1850. évben, Belgiumban 1865. évben, Hollandiában 1875. évben. Ezek között a részvénytársasági forma leginkább Belgiumban vált be, a hol 1865. évben törvény útján megállapították a központi takarékpénztár, a mely szépen működik, hogy ez idő szerint 40,000-nél több munkásház van tulajdonában az illető munkásoknak és a vezetés itt olyan célirányos volt, hogy az illető munkás az ő építési szerződését egyúttal összekötött életbiztosítással is, oly módon, hogy 25 év alatt mindössze 7% kamatot fizet. A szövetkezeti forma leginkább az Egyesült-Államokban vált be. Ott ez idő szerint 815,000 munkásház van a szövetkezeti munkástagok tulajdonában.

Ebből láthatjuk, hogy a társadalom

tevékenysége nélkül, az összetevékenység nélkül bajos ezt a kérdést gyökeresen megoldani. De ha azt látjuk, hogy a magyar társadalom nem mozdul meg ez irányban, akkor mégis a törvényhozásnak kötelessége, hogy mikor még nem késő, közbelépjen.

Ez az intenció vezette a földmivelésügyi miniszter urat már 1901-ben, a midőn a munkásházak segélyezésére tárczája keretében bizonyos évi segélyt kiutaltványozott, a mely 1905-ig kitett 290,239 koronát. Ennek az aránylag igen csekély összegnek is igen szép eredménye volt. A mult esztendőben már 300,000 korona volt előirányozva és most a törvényjavaslat sem kíván a törvényhozás részéről nagyobb évi hozzájárulást 300,000 koronánál, de tekintve a felhasználás módját, szociális szempontból óriási különbség van a kettő között, t. i. eddig mint segély használtattott fel ezen összeg, ezental pedig mint kamatsegély fog felhasználtatni. A kamatsegély ugy értelmezendő, hogy az állam a létesítésre fordított tőkeösszegek törlesztésének egy részét, körülbelül 2%-át magára vállalja legfeljebb 50 esztendőig, vagy a mennyiben bérleti szerződésről van szó, a bérlet egy bizonyos hányadát 30 évig, azon kikötéssel, hogy ezen határidőkön belül az illető munkás tulajdonába menjen át a ház.

Ezen anyagi hozzájárulásokon kívül a legmesszebbmenő kedvezményeket nyujtja a munkásoknak a javaslat. Így a terveket, vázlatokat, okmányokat mind ingyen szolgáltatja a földmivelésügyi miniszterium az illető létesítő testületeknek vagy munkásoknak; az ezekre vonatkozó jogügyletek, szerződések, bekebelezések s összes beadványok bélyeg- és illetékmentesek; a munkásházak 20 évig adómentesek, a mely idő alatt italmérségi engedélyt egyáltalában nem szabad kiadni a munkásházak czéljára felhasznált területen; kimondja továbbá a törvényjavaslat az elidegenítési és terhelési tilalmat és azt, hogy nem egyesíthető, bérbe nem adható, végrehajtás alá nem vonható az ingatlan a törvényhatóság első tisztviselőjének kivételes engedélye nélkül.

A földmivelésügyi miniszter a törvényjavaslatot felhatalmaztatik arra, hogy ezen évi 300,000 koronából esetleg felhasználatlanul maradt összegekből egy oly alapot létesítsen, a mely rendkívüli segélyként lesz hivatva szolgálni az illető létesítő testületeknek, illetőleg munkásoknak. Továbbá arra is felhatalmaztatik a miniszter, hogy azon testületek kérelmét vegye elsősorban tekintetbe, a melyek ingyen telket, vagy pedig kert létesítésére alkalmas telket ajánlanak fel az illető munkásoknak.

A törvényjavaslat felhatalmazza a kereskedelemügyi minisztert arra, hogy a szükséges építési anyagokat a saját kezelésében lévő vasutakon önköltségen szállítsa; a munkásházak helyére vonatkozólag, az építkezés tervére, az örökösödésre és a szerződésszegésekre vonatkozó egyéb kérdésekre nézve azonban sem a törvényjavaslat, sem a munkásházai bizottság nem látta szükségesnek ezek együttes megállapítását a törvényjavaslatban, hanem az illető szerződésekre bizzuk ezt, a mely a létesítő testület és a munkások között fog köttetni.

Ezek helyes keresztülvitelének ellenőrzése a földmivelésügyi miniszter ur feladatát fogja képezni; ő fogja megvédeni mindenben a munkások érdekeit és ezekről kijelentése szerint évenként jelentést fog aház elterjezteni. A munkásházai bizottság az adómentesség tekintetében továbbmenő kedvezményeket óhajtott volna adni a munkásnépnek, de tekintettel arra, hogy az pénzügyi szempontból esik elbírálás alá, a munkásházai bizottság nem tartotta magát illetéknek arra, hogy ilyen indítvánnyal járuljon a ház elé, (Helyeslés a jobboldalon.) reméli azonban, hogy az egységes adóreform keretében a törvényhozás erre módot fog találni. Az italmérségi engedélyekre vonatkozólag is azon állásponton volt a munkásházai bizottság, hogy azon területen italmérségi engedély egyáltalában sohasem legyen adható, (Általános élénk helyeslés.) de ez is a pénzügyi tárcza keretébe tartozik.

Ugy a bizottság, mint a földmivelésügyi miniszter ur csak kezdő tételnek tekintti ezen évi 300,000 koronát, úgy hogy ha majd pár év mulva ezen akció sikeresnek bizonyul, akkor a törvényhozásnak kötelessége lesz újabb nagyobb hozzájárulással elősegíteni azt, hogy majd nagyobb számban építhessenek a munkások családi otthont.

Mielőtt befejezném előadásomat, még egy pár szóra kérem szives türelmüket (Halljuk! Halljuk!) és szeretném, ha ezt az összes munkásnép meghallaná; (Halljuk!) jótörőm én hozzájuk intézem e szavakat, hallják e azt, hogy a népművelő szociálisták kurtja azt harsogja most, hogy ez a jótétel, a melyet mi velük szemben gyakorolunk, a mely nekik otthont nyujt és házat ad, munkásellenes, azért mert röghöz köti őket. Van-e szebb dolog annál, mint édes anyánkhoz, szülőföldünkhöz, magyar hazánkhöz láncolni magunkat? (Élénk éljenés.) Bárcsak eljűnne mielőbb annak az ideje, hogy hazánkban minden munkásembernek saját háza, saját szent otthona volna. (Helyeslés.)

Miután a javaslat e korszak alapját veti meg, és miután ugy szociális, mint erkölcsi és gazdasági tekintetben kiváló törvényalkotás, vagyok bátor azt a t. képviselőháznak általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadásra ajánlani. (Általános élénk helyeslés és taps.)

— **A vármegyei párt, mely a garmavölgyi érdekeltség köréből alakult, tegnap, folyó hó 1-én délelőtt 9 órakor a városbáza nagyteremben gyűlést tartott Holló Sándor elnökölte alatt. A gyűlés a bizottsági tagok élénk részvétele mellett folyt le s a jelenlevők, valamint azok, kik előzőleg irásban jelentették hozzájárulásukat a tegnapi gyűlés határozatához, máris a törvényhatósági biz. jelentékony többségét alkotják. Határozattá vált, hogy a vármegyei párt határozott állást foglal a székhelynek Lévéra leendő áthelyezése mellett; e tekintetben a törv. hatósági bizottságban fogja megindítani a mozgalmat. A rendkívüli közgyűlés összehívására vonatkozó kérvény benyújtását, valamint ezen rendkívüli közgyűlés összehívásának idejét a szervező bizottság fogja elintézni.**

— **Hivatalvizsgálat.** Terstyánszky Kálmán belügyminiszteri titkár a mult hét folyamán Kazy János főispán és Simonyi Béla alispán jelenlétében megvizsgálta az összes városi hivatalokat és pénztárakat. Örömmel adhatjuk hírelt, hogy a bizottság mindent a legnagyobb rendben talált; itt-ott a kezelésben újabb rendszer behozatalát találták szükségesnek, ami városunk újabb fejlődését tekintve természetes is.

— **Tanári vezényeltetés.** Losonczy Szabó Imre százados a pécsi honvéd hadapród iskolába a tereptan, terepfelvétel és terepábrázolás tanárává vezényeltetett és új állomását folyó hó 1-én foglalta el.

— **A Gimn. segélyző egyesület közgyűlése.** A helybeli főgimnázium segélyegylete május 28-án tartotta rendes közgyűlést az egylet igazgatójának, Cserhelyi Sándornak elnökölte alatt. A jelenleg 1311421 kor. tőkével rendelkező segélyegylet évről-évre áldásosabb és szélesebb körű működést fejt ki, és a folyó tanévben már 847 koronát juttatott jöveletű, szegény tanulóknak, és 266 drb. iskolakönyvet adott ki használatra ugyancsak arra érdemes ifjaknak. A legutóbbi közgyűlés pedig az igazgatónak egy oly indítványt fogadta el, a mely ha megvalósul, hatalmas lépéssel viszi előre a lévai középiskolai oktatás ügyét. A terv ugyanis az, hogy a segélyegylet vezetése alatt tápintézet alapítatnék, a melyben a teljesen szegény tanulókat ingyenes ellátásban részesílnének és így számosan osztoznának a kultúra áldásaiban, a kik előtt pusztán a szegénységük zárja el a középiskola kapuit. Ezen magasztos czél érdekében már most is azon kéressel fordul a segélyegylet Léva városa nagyérdemű közönségéhez, hogy adományaival a kiűzött czél elérését lehetővé tenni segítse. Kérjük a humanus gondolkodású urakat és hölgyeket, hogy a jövő tanévtől kezdve minél számosabban iratkozzanak a segélyegylet tagjai közé, hisz 4 koronát könnyen áldozhatnak a közművelődés oltárára és örök hátlára kötelezik a tanulni vágyó szegény ifjakat. A főgimn. tanulók szüleinek pedig szives tudomására hozza a segélyegylet, hogy a jövő tanévtől kezdve minden tanuló 4 korona lefizetése ellenében 6—10 könyvet kap használatra, a mi míg egyrészt a létesítendő tápintézet alap-tökéjét gyarapítja, másrészt 25—30 korona kiadástól menti meg a szülőket, és így gazdasági szempontból is felelet ajánlatos, hogy a szülők ezen formában is támogassák a segélyegyletet. Végül e helyen is szívélyes köszönetet mond az egyesület dr. Frommer I. orvos urnak, a ki 200 kor. alapítványával a tápintézet alapkövét letette, és erősen reméljük, hogy az ő nemes tette visszhangra talál mindazok szívében, a kik a szegény gyermekek nyomorát enyhíteni és szellemi kiképeztetésüket előmozdítani akarják. A közgyűlés sajnálatos módon tudomásul Merkadér Alajos alelnöknek lemondását és neki 13 éven át kifejtett alelnöki busgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. A közgyűlés végül megejtette a következő évre szóló tisztikar választását. Az egylet igazgatója hivatalból: Cserhelyi Sándor, gimn. igazgató. Elnök: Sinkovits Ferenc, alelnök Huberth Vilmos, pénztáros Deák Miklós, könyvtáros Hadady Géza, titkár Preszeller Ferenc. Választmányi tagok: Báthy László, Belcsák László, Bódogh Lajos, Feja Kálmán, Frommer Ignác dr., Holló Sándor János Ferenc, Kersék János dr., Levaticz Gusztáv. — A jegyzőkönyv hitelesítésére felkeratott Jaross Ferenc és Kersék János dr., mire a közgyűlés véget ért.

— **A törzstiszti tanfolyam elutazása.** A városunkban időző m. kir. honvéd törzstiszti tanfolyam 30-an fejezte be Léva és környékén tartott harozásait működését. A honvédség ez idő szerinti főparancsnoka, Klobucar Vilmos lovassági tábornok, május 27-től 29-ig tartott szemlélt a tanfolyam felett és ezen idő alatt Schoeller lovag kastélyában lakott. A törzstiszti tanfolyam 30-an távozott városunkból. Innen Beosbe, majd Tirolba mennek hosszabb tanulmányi utra.

— **Lemondás.** Dr. Elek Mór lévai kir. járásbírósi kir. albiró a napokban beadta bírói állásáról való lemondását. A távozó albiró Budapesten ügyvédi irodát fog nyitni.

— **A „Béke“.** A megyei „Békepárt“ jellemzésére szolgáljon a következő adat. Négy év előtt a Hungria szállóban az aranyosmaróti urak nevében egy jó pezsgről ismert képviselő ur ajánlotta fel a garmavölgyieknek és lévaiaknak a Béket, mondván

Megtörlés törvénye? hát legyen! de nem természetes igazság-e az? nem a törvény előtti valóságos egyenlőség-e az? és találtak-e a ti művelődési kalauzaitok és finomítottok ennél méltányosabb és ezen felül hatásosabb korlátozást? Tanuja voltam annak, a mint egy férfi egy kedves, gyermekded nőt megtörkőzött módon elvert és ez az ember megszabadult o'y jelentéktelen büntetéssel, a minőt — enyhességénél fogva — még a gazdag emberre sem szabnak. De nem gondoljátok-e, hogy az vad dühét fékezte volna, ha a piacon, a tömeg szemeláttára áldozatától, vagy annak bátyjától ugyanannyi botot kellett volna elszenvednie, a mennyit ő adott?

Gyakran hallottam azt az állítást, hogy a ki tiz frankot lop ép olyan vétke, ép ugy büntetendő, mint a ki tizezret lop. Az örökké való igazság szerint ez ugy lehet, de az emberi igazság gyenge, fátyolozott szemében — merem állítani, hogy — nem lehet ugy. A társadalom ugyanakkor midőnbíró, egyúttal érdekelt fél is. Mint érdekelt fél kérhet csak kárpótlást a rajta elkövetett vétségért, mint bírő azonban ezzel nem érheti be. Ő nem fürkészi a vádlottja lelkét; nem annak romlottságát bírálja meg, hanem a tettet. Ha másképp volna, akkor a társadalom, midőn valamely ember romlottsága közhír útján jutott tudomására, azt épugy megbüntethetné jóelőre is, még ha semmi büntetendő cselekményt sem követett is el. Ha csak kicsiny a neki okozott rossz és ha meg nem állapítható, hogy szándékos volt neki még több rosszat okozni, akkor csak csekély rossz miatt fenyit meg; nem képes ép oly szigoruan elítélni a gonosztevőt, ki egy düledező viskót gyujtott fel, mint azt, ki a várost lángba borította. A mostani igazságszolgáltatás e tekintetben a legjobb törekvést mutatja; de meri-e ezt az elvet mindenkor alkalmazni? Im itt egy ember, ki ellenségét meg akarja gyilkolni; az erdő szélén lesbe áll; áldozata már csak néhány lépésnyire van tőle s ő fegyverét felkapja; de hirtelen gőrcs támad beleiben, vagy a szikláról lezuhanó kő sújtja karját s kénytelen lemondani szándékáról. Föltéve, hogy mind ez meg lett állapítva, merné-e az esküdtszék rá kimondani a fejevesztést? (Folyt. köv.)

Hagyjatek békét a törvényszék kérdésének, mi kötelezzük magunkat arra, hogy a pénzügyigazgatóság Léván maradjon — és másnap már megtették a lépést, hogy a pénzügyigazgatóság Léváról Marótra helyeztessek át. Legyenek tehát nyugodtak a „békeszerető“ maróti urak, a Békét annak idején mi is fel fogjuk ajánlani, majd azután . . . mint ők. — Hogy a megye mostani székhelyén mennyire istápolják a békét, az ki-tünik az alábbi aktából is: „Hivatalos másaolat. Barsvármegye alispánja. 2749/907. sz. Kereskedelmi m. kir. Miniszter Ur! A Besztercebányai kereskedelmi és iparkamárának Baramegyében egy alkerülete van és ennek székhelye Léva városa, — miután nehézségeket okoz, hogy az alkerület székhelye nem esik össze a vármegye székhelyével, célszerű lenne az alkerület székhelyét Aranyosmarótra áttenni. Kérem, hogy ezen kérdést megfontolni és amennyiben elhárítatlan akadályai nincsenek, az alkerület székhelyét Aranyosmarótra áthelyezni méltóztatassék. Aranyosmaróth 1907. április 27. az alispán megbízásából Bodó s. k. t. b. főjegyző“.

Dandárparancsnok szemléje. Cech József ezredes, a 74. honvéd gyalog dandár parancsnoka, folyó 27-től 29-ig megsemmisítette honvéd zászlóaljunkat. 28-án harc-szerű lövészet volt Tegzesborfó mellett. A dandárnok részéről a zászlóalj dicséretben részesült.

Kinevezések az aranyosmaróti m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Paizs József aranyosmaróti p. ü. fogalmazó segéd-titkárnak Nagybecskerekre és Tichy József nagybecskereki p. ü. fogalmazó segédtitkárnak Aranyosmarótra, Weichardt Valdemár p. ü. fogalmazó gyakornok fogalmazóvá és Geiszler Ferenc balassagyarmati irodatiszt irodavezetővé az aranyosmaróti pénzügyigazgatósághoz nevezettek ki.

A F. M. K. E. Léva városi és járási választmány a folyó évi június hó 4-én délután 1/2 órákor a „Lévai Casinó“ társalgójában ülést tart, melynek tárgyai: 1. Az 1906 évi zárszámadás. 2. Az 1908 évi költségvetési előirányzat. 3. Tanítók jutalmazása. 4. Folyóügyek és indítványok.

Gyászrovat. Ifjú leány korai haláláról szól a szomorú jelentés: *Kevicky Samu* és neje szül. *Hlóska Terézia*, valamint gyermekeik *Pál, László, Ilona és István* a maguk és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb leánynak, testvérnek és rokonak *Margitkának* folyó hó 25-én, este 7 órakor, életének 20-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei folyó hó 17-én délután 5 órakor fognak a bati ág. ev. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Bt., 1907. év május 26. A dás és béke poraira!

Rajz- és festmény kiállítás. Az állami tanítóképző zenetermében folyó hó 8- és 9-ik napjain lesznek kiállítva a növendékek rajzai, víz- és olajfestményei. Az ábrázolatok az új rajztanítási mód szerint, természet után (nem mintákról) készültek, s már a múlt évben ugyanilyen kiállítás alkalmával méltán felkeltek a közönség érdeklődését. Az idei kiállítás sokkal gazdagabb, minőségben is nagy haladást tüntet fel. A kiállítást a közönség a jelzett két napon d. e. 9—12 és d. u. 3—6 órák közt — természetesen díjtalanul — megtekintheti.

Piaci mizériák. Már többször szóvá tettük a piaci visszaéléseket. Most újra több helyről jön a panasz, és a kérelem, hogy a „Bars“, mint a nagyközönség panaszkönyve, tegye szóvá a dolgot. A fogyasztó közönség, különösen a gyámoltalan tisztviselő népség a fejts tehén, akit mindenki zsarol. Egyletek, jótékony intézmények ennek a zsebére vannak alapítva, a sok élelmiszer közvetítő, a *piac hiénái*, erre spekulálnak. A falusi termelők behozás terményeiket a városba, de már a város végén, vagy kora reggel idebenn a piacon a minden nemű és fajta kofák elragadoznak tőlük mindent, aránylag olcsón, mert való-sággal erőszakoskodnak. A nyomorult vásárló közönség azután kénytelen az uzsora-arat ezeknek a közvetítőknek megadni. Gátat kell vetni ennek az elődsi közvetítő üzérkedésnek, mert ez csak kárt okoz. Megkérősítjük a várost, mert a termelőtől már a város végén elszedik terményeiket, s így ezek után elesik a helypénz. A termelő sem kap többet, de a fogyasztó meg kétszeresen adózik. Közvetítésre ott, ahol a termelő maga viszi piacra áruját, nincs semmi szükség. Azután meg ezen veszedelmes merkantilisták legnagyobb része dolgotalan, renyhé népség, akik könnyű szerrel akarnak hizni a fogyasztó közönség pénzén. Ugy tudjuk, hogy a városi képviselőtestület erre nézve vagy három év előtt már hozott határozatot, csak erélyesen végre kell hajtani a kihágásokat keményen megbüntetni. A legtöbb vidéki városban szigorú intézkedés van arra nézve.

Házi tornaverseny. Az állami tanítóképzőben folyó hó 14-én délután 4 órakor intézeti tornaverseny tartatik az intézet udvarán. A közönség figyelmét azzal hívjuk fel az érdekesnek ígérkező versenyre, hogy annak részletes mű.órát jövő számunkban fogjuk közölni.

Gyakorló utazás. A cs. és kir. 33. gyalog hadosztály 3 tábornoka, 7 törzstisztja és 3 főtisztje gyakorló utazás közben Lévát is utjába ejti és f. hó 11-én érkeznek Vároaukba, hol az uri hásknál fognak

elszállásoltatni. A tisztek Léva környékén harcászati megbeszéléseket tartanak. — **Tanítóképzés vizsgálatok.** A múlt héten tartották meg az állami tanítóképzőben a tanítóképzés irásbeli részét. Az irásbelin 33 tanítójelölt vett részt, ezekhez csatlakoznak még a szóbelin azok, akik javító vizsgálatot tesznek, ezekkel együtt több mint 40 tanítójelölt tesz az idén képzés vizsgálatot. A szóbeli vizsgálatok június hó 17-én kezdődnek. — **Vásár.** Léván a folyó évi május hó 27-én megtartott baromvásárra felhajtott szarvasmarha: 2173 drb., ló: 1984 drb., juh: 169 drb., sertés: 201 drb., kecske: 4 drb., szamár: 2 drb. összesen: 4533 drb. Ezekből eladottat szarvasmarha: 534 drb., ló: 245 drb., juh 78 drb., sertés: 102 drb., kecske: 1 drb., szamár: 2 drb. összesen: 962 drb.

A színházi hét.

Visszatekintve a hét előadásra, amit lapunk zártáig végig nézni alkalmunk volt, legelőbb is azt konstatáljuk, hogy vig volt — de egyhangu. Csupa bohózat, csupa vigjáték. Nem tudjuk mi vezeteti Halmayt a műsor ilyetén összeállításában. Talán évtizedes tapasztalatai közönségizlését illetőleg? mi úgy véljük, családik. Van Lévának olyan közönsége is, amelyet jobban érdekelnek a komoly eszméket tárgyzó társadalmi színművek a bohózatoknál, még az uborkaszében is. Reméljük, hogy a jövő héten alkalmunk lesz erről is meggyőződést szerezni.

Eltekintve azonban a műsor változatoságának hiányától, azt el kell ismernünk, hogy amit nyújtottak, az a nivón álló volt. Egy oldalról világítva mutatták be magukat — bizonyára ők tudják miért — és ez az oldaluk erős. A nők közül háromnak tehetőségéről volt alkalmunk különösen meggyőződni, *Szentgyörgyi Rózsát* említjük elsőnek, kit azonban tehetsége inkább a naiva szerepkörre utal. Kedves arc, kellemes organum, de megjelenése igénytelen, sokszor temperamentum-mentes, ami bizony hangulat és illúzió keltésre kevésbé alkalmas. — Más-kép áll a dolog *Halmay Micinél*. Játéka eleven és szindus és emellett mindig diszk-rét és finom. — Nehéz feladatokkal kell megküzdnie *Bartók Edithnek* a komika és anyaszerepkörben. Egy csöppet sem csodálko-zunk, hogy a nehézségeket egészen legyőzni nem tudja. Ha nem is tagadjuk benne a komikai ér létezését — az anya szerepek még nem neki valók. — A férfiak közül egy fejlet kiemelkedik *Kovács Andor*. Ebben a fiatalemberben egyesül a talentum a szorgalommal; két oly tulajdonság, mely magasra vezet utat nyit meg előtte. Mindkettő ott tükröződik minden alakításán. Masszjkának gondossága, beszédének értelmessége, jóízű humora, kifogástalan szerep-tudása — aminek hiányát többeknél és több alkalommal tapasztalunk kellett — a leg-szebb tanúsága művészi hivatottságának és komoly törekvésének. Fő erőssége a típusok ábrázolása. — Méltó társa a komikus szerepkörben *Kispálffy*. Tehetsége sokoldalú, ami igen becses tulajdonság. Az egyedüli számbavehetőbb hibája, hogy az orrán keresztül beszél, ami sokszor igen árt különben értelmes, intelligens játékaiknak. — Derék tagjai az érdemes gárdának Léva, Hérics, Galambos és Magasházy.

A múlt héten a következő darabok voltak műsoron: Május hó 25-én *A sabin nők elrablása*, Schönthan Ferencnek sok sikert aratott bohózata került színre jól rendezett gördü-lés előadásban. A siker dicsősége *Szentgyörgyi, Kovács, Bartók Edith, Hérics* és *Kispálffy* játékaiké illeti. Máj. 26-án délután a *Ludas Matyi* este pedig a *Gyerekkasszony* népszínművét mutat-ták be elég jól összevágó előadásban, amely-ben *Kovács* mint plebános, *Halmay Mici* pedig a címszerepben jól átgondolt játéku-kkal sok tapsot arattak.

Máj. 27-én *A tartalékos férj*. Guthi és Rákosi bohózatán mulatott a közönség. A hét legjobb előadása. Ki kell emelnünk eb-ben is *Kovács Andort*, ki a Hályg Tóni szerepében egy fővárosi svihák tipikus alak-ját, páratlan gondnal s megfigyeléssel alakít-totta. *Serfűző* Mariska törekedett megfelelni nehéz feladatának. Jók voltak még *Kispálffy, Léva* és kitínt egy jelenetében *Pálffy Etel*. Máj. 28-án a *Milliárdos kisasszonyt* lát-tuk másodszer az elsőnél gondosabb, tempe-ramentumosabb előadásban. A bájos meló-diák többször nyílt színben tapara ragadták a szép számban egybegyűlt közönséget. *Szentgyörgyi* bájos, *Halmay Mici* kedves, ügyes volt. *Léva* szerepében jóízű karikatura volt.

Máj. 29-én. *A képviselő ur*, Guthi és Rákosi Viktor bohózata. Különösen meg kell dicsérsnünk *Kovács* Andort. Aki látta karak-terisztikus maszkiát és alakítását, nem egy hamar felejt el. De jók voltak a többiek is: *Halmay Mici, Bartók, Kispálffy, Lévai*.

Máj. 30-án *A vörös sapka*. Vidor Pálnak, — a Népszínház tragikus véget ért igaz-gatójának — népszínműve került színre. Először láttuk ez alkalommal *Magasházyt* egyéniségének megfelelő szerepben. Hang-jának, érzésének ereje itt megfelelő helyet talált. Egyéniségének sulya, mozdulatainak keménysége nem fér meg az operettek, könnyed szalón vigjátékok kereteiben, az ő világa a népszínmű, az ő ruhája nem a

gérokk, de a borjuszájú ing, s jobban hang-zik ajkáról a nóta a kupléknál. — Jó han-gokat pengetett *Szabó Hortensia*, bár kissé bizonytalanul. *Halmay Mici* rendkívül bájos volt, *Szentgyörgyi* ellenben elfogódott és roppant színtelen. Megállták a helyüket: *Kispálffy, Kovács, Galambos, Léva* stb. Máj. 31-én *Szigligeti Liliomfi*ja került előadásra „*Liliomfi és Szellemfi*“ címen. Hogy a szöveget alig egy-két szereplő tudta, azt ha nem is boosátjuk meg, de megértjük, az ellen azonban, hogy még a darab címét is elferdítsék, Szigligeti szemleme és a lévai intelligencia nevében tiltakozunk. Az egész előadás bizonyos nemtörődömséget kellett sajnos észlelnünk, aminek elharapozásától a saját jól felfogott érdekében óva intjük a társulatot.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány. Buza m.-mássánkent 17 kor. 60 fill. 18 kor. 20 fill. — Kétszeres 15 kor. 40 fill. 16 kor. 40 fill. — Roza 14 kor. 40 fill. 14 kor. 80 fill. — Árpa 12 kor. 20 fill. 14 kor. 60 fill. — Zab 15 kor. 60 fill. 16 kor. 40 fill. — Kukorica 12 kor. 40 fill. 13 kor. 90 fill. — Lencse 27 kor. — fill. 29 kor. — fill. — Bab 14 kor. 80 fill. 15 kor. 80 fill. — Köles 9 kor. 20. fill. 9 kor. 60 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként Budapestben
Vöröshere elsőrendű, eredetileg is aranka-mentes 150—155 — Vöröslóhere elsőrendű 130—140 — Vöröslóhere esőverte mag 140—145 — Luczerna elsőrendű világos szem 130—140 — Luczerna esővert barna magu 110—120 — Biborhore 28—30 — Fehérhere 90—110 — Baltaczin 32—33 — hámozott 76—80 Muhar 21—23 — Bükköny 14—15 —

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.
1907 évi május hó 26-tól 1907 évi június hó 2-ig.

A szülők neve	A gyermek neve
Hamran János Dávid Mária	fiú Károly
Katona Lajos Jakab Lidia	leány Juliauna

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Rohács Józsefné Mordinyi Mária	36 év	Tüdőgümőkór
Kovács Zsigmond	26	Tüdőgümőkór
özv. Hricsovsky János	81	Szív. elégt.
ö. Tóth Mihályné	52	Szív. elégt.
Abrahám Ignác	49	Szervi szivbaj
ifj. Horváth István	13 hó	Agyh. gyulladás

Nyilttér.

472/1907 sz. **Árverési hirdetmény.**
Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíró-ságnak 1007 évi 6v 62/1 számú végzése következtében vb Wilhem Béla csödtöme-gében talált és a csödieltár 2:693,720 és 721 tételei alatt összeirt és 9673 korona 33 fillérré becsült fűszerüzletbeli áru cikkek, üzleti berendezés stb. a lévai kir. jságnak 1907 évi Pv 62/9 számú végzése folytán 1907 évi június hó 10 napjának d. u. 2 órajakor nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.
Léván 1907 évi május hó 29-én.
Karácsonyi Pál
kir. bir. végrehajtó.

Műhely áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. gazda kö-zönség b. tudomására hozni, hogy Léván Kálnai-utca 6 sz. Gépjavitó műhelyemet folyó évi Május hó 30-án Trencsénmegyébe Bánban áthelyeztem.
kiváló tisztelettel
Szeller Győző
okl. gépész.
Egyrésről a szives pártfogóimnak más-résről az összes ismerős és barátaimnak ez uton mondok hálás köszönetet szives támog-tásukért illetve barátságukért.

Üzlet eladás.

Komáromban egy régi jó hirnevtű szálloda és vendéglő, továbbá egy 54 év óta fennálló fényképészeti műterem teljes felszereléssel szabadkézből eladó.
Bővebb felvilágosítást ad:
BERINKEY BALINT
lapszerkesztő Komáromban.

Táncziskola megnyitás!

A n. é. közönséget tisztelettel értesitem, hogy június 23-án az Oroszlán szálló termében táncztanfolyamot nyitok.
Remélem, hogy úgy mint az elmúlt években, úgy ezidén is lelkiismeretes tanítással, a város és környéke közönségének elismerését fogom kivívni.
Délutáni deák tanfolyam!
Boston és különórák!
Feluőtteknek esti tanfolyam!
Esetleg Léva közelében levő községben külön csoportok tanítását is elfogadom!
A n. é. közönségnek szives pártfogá-sát kéri
Kreutz Gyula
főv. okl. táncztanító.

Urak figyelmébe.

Értesitem a nagy érdemű közönsé-get, hogy a nyári idény előhaladottsága miatt üzletemben készpénz fizetés mellett, a legjutányosabban a divatnak megfelelő öltönyök készítettnek.
Megrendeléseket szivesen fogad
Hlavács József
férfi szabó Léván.

Saját gyártmány Jutakéveköző és Jutazsákkötő

legolcsóbban beszerezhető Dobrovits Lászlónál Pozsony-Ligetfalu sürgöncim: DOBROVITS LIGETFALU.

Eladó ház.

Horváth-utca 2-ik számú ház szabad kézből eladó, melyben 3 lakás van, áll 2—2 szoba, 1 konyha, élés és fás kamra, azon kívül egy mellék épület, továbbá 17 méteres borpincze és 4 éves jó termőszőlővel.
Bővebb felvilágosítást nyerhet a fent nevezett számú házban.

CSASZARFÜRDŐ BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgamasrend tulajdona. Elsőrangú kőnes hév-vizű gyógyfürdő; modern berendezésű gőz-fürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-kő- és márványfürdők; hőg-, szénsavas- és viamosviz-fürdők. Ivó- és belélegzési kura. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, ju-tányos árak.
Prospektust ingyen és bérmentve küld
Az igazgatóság

A ki Budapestre jön, ide megy!
AMOR NAGY-KAVÉHÁZ
(ezelőtt Beliczay)
Budapest, Nagymező-utca 7. sz.
Tulajdonos: Kanczler Gyula.
Naponta Toll Árpád és Toll Károly teljes zenekara hangversenyez.
Minden idegen nézze meg!

Nagyságos asszony,
tudja-e, hogy a maláta-kávét vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?
Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánzatot kap, mely a »Kathreiner«-t kitüntető, mindenelőnyt nélkülöz.
Csakis a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé** bírja, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamátját.
Méltóztatassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetnie vésni, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképpel, mint védjeggyel.

Magy. kir. dohány, szivar, lőpor és kártya-árulás.
Első gazdasági és varrógép-, koszoru-, fa- és erőköpörök raktára.

Az ARANY KASZÁHOZ.
Folyékony arany és ezüst festékek

Kern Pestvérek Léván.
Ajánlják dusan berendezett vas-, fűster-, csemegé-
liszt-, festék-, kefézőtő áruk- gazdasági- és kerti-magvak,
vadászati eszközök, hangszerek, igen finom hurok, varró
gépek öt évi jótállás mellett, gazdasági gépek és géprészek.
Szerszám: asztalos, bádoga, gépész, lakatos, kovács, kádár
kerékgyártó, ács, esztorgályos, cipész, hazi és gazdaság
részére, tengelyek, ekerészek, valódi Fischer-féle reszelők
és ráspolók, lőszór-, afrik Atripués tengeri fű, épület- és bu-
tor vasalások, finom kávé, cukor, tea, rum, likörök, cognac,
fehér és vörös bor, valódi Meidinger-féle és öntött vas-
kályhakkal felszerelt raktárakat.
Vidéki megrendelések legnagyobb figyelemmel és
gyorsan teljesítenek, új képes árjegyzékek kívánatra bér-
mentve küldetnek.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp.

a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított háziszere, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult küszvényéni, csúznál és meghűlések-nél, bedorzóles képpen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—50, K1.40 és K 2.— és újszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Világkiállítás Szt-Louis 1904 legfőbb kitűnő Grand Prix

Globusz

fémfiszító kivonat

minden más tisztítószer felülmúl

Báró Kozmitza — (ezelőtt — Mattoni-féle) budai

Király-keserűvíz

az Erzsébet-Sósfürdő főforrása.

Enyhe hashajtó

Ó V A S!!

A régóta kitűnően bevált **GREENSILL-féle szájvizet** utározzák! Amilyen e törv. védjegy nincsen, utasítsuk vissza.

Kapható: minden gyógyszerárban, drogeriában, és jobb illatszerek-kereskedésben.

Hogy mi a Hoppa?

Fraziókkal bizonyára tudnánk hatást kelteni a t. hölgyek körében, ilyeneket mellőzve egyenesen megmondjuk, hogy a Hoppa angol teint regulator egymaga pótol minden kremet, szappant, pudert, meszerül gyorsasággal szépi, eltüntet szepít, májfoltot, bőrvörösséget, mitessert, púrsenést, pattanást, minden arctisztítást. Puhítja, ifjítja, üdíti, finomítja és fehériti az arcot és kezeket.

Ez és semmi más a **Hoppa**

Ára 2 kor. 50 fillér. Ára 2 kor. 50 fillér.

Elismerő levelek a legelőkelőbb hölgyekről.

Főraktár: Kaiser V. és tsa. drogeria. Győr, Baross-ut 1 sz.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriában.

Káta János

kocsifényező és kárpitos

==== Léván. ====

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Léván Klapka-utca 9. szám alatt kocsifényező, kocsinyerges és kárpitos műhelyt nyitottam.**

Elvállalok kocsifényezést és kocsinyergesmunkát, készítek legújabb divatu új kocsikat Továbbá kárpitos munkát, háló, ebédlő diványokat öreg diványok átdolgozását.

22 évi tapasztalataim arra engednek következtetni, hogy t. c. legkényesebb igényeit képes vagyok kielégíteni.

Midőn magamat t. c. hegyes pártfogásába ajánlván s mielőbbi becses megrendelésé velmegtisztelni kegyéskedjék.

Nyitrai és Társa

könyv- és papirkereskedése, könyvnyomdája és e lap kiadóhivatala

1907 július hó 1-től

Petőfi-utcában a **Weisz Samu és fia cég** üzlethelyiségében lesz elhelyezve.

Minden háziasszony

kérjen a legújabban érkezett s közvetlen a termelőtől importált első minőségű

New-Cuba-Kávéből

melynek aromája kitűnő és természetes festetlen színű

Kilója 3 korona 20 fillér

4 1/2 kilogr. póstacsomag ára 13 kor. 50 fillér.

Kapható: **KERN TESTVEREKNÉL Léván.**

Valóban

„Zerofubini” segít a nagyszerű és utolérhetetlen Rovar ölő

Vásárolják „csak üvegekben”.

Kapható Léván:

Engel József	Ropper Győző	Dombo Károly utóda Brack Ignác	Verebélyen: Czírok István
Heksch Illés	Róth K.	Rumann Lajosné	Erdei József
Kern Testvérek	Ipolyságon:	Ujbányán:	Pollák Zsigmond
Kertész Lajos	Berceller M.	Cservinka Mór gyógyszer.	Zsarnócán: Weichberg Izidor
Pollák Kálmán	Bolner Pál	Heinrich Ede fodrász	

Az elismert legjobb és legkitűnőbb Agricola vetőgépek, acél ekék 1, 2, 3 és 4 barázdásuak,

rét, moha, tagozott és diagonál BORONAK, gyűrűs és sima acél lemez, földi heng.

„Arató-gépek” fünek, herének, Szénagyűjtők és arató gereblyék. Szénafordítók.

Szabad-aszaló készülékek, gyümölcs és főzelékeknek. Bor sajtók, gyümölcs sajtók. Gyümölcs és szőlő zúzó és bogymorzsolók.

Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő.

„SYPHONIA.” Tormács és vértetű pusztításra. Szállítható takarék tűzhelyek.

Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók valamint minden más fajta „gazdasági gépeket” legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak:

MAYFARTH PH. és Társa

cs. és k. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek Alapítva 1872. Bécs, 111 Taborstrasse 71. 1000 munkás.

Kitűntetve több mint 590 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Kaphatók: **KNAPP DÁVID** úrnál Léván.

Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen.

szabad. új kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal kézi-, járgány és gőzhajtásra.

JARGÁNYOK 1-16 vonóállat befogására.

Legújabb gabona tisztító rosták. Trieurek és kukorica morzsolók, szecskavágók, daralók répvágók.